

TOSHKENT IRRIGATSIYA VA QISHLOQ
XO'JALIGINI MEXANIZATSIYALASH
MUHANDISLARI INSTITUTI

FAN: MGD va KK

MAVZU

**Bino inshootlarini Interer
dizayn asosida loyihalash**

Ma`ruzachi:

p.f.f.d., (Phd). U.A.Nasritdinova

Toshkent – 2020

Reja

1. Bino inshootlarini qurishning nazariy tushunchalari,
2. Bino inshootlarini loyihalash.I
3. Interer dizayn elementlari.
4. Interer dizayn elementlarini 3dsMAX dasturida 2D va 3D loyihalash.

Landshaft arxitekturasi obyektlariga, shuningdek, shahar va qishloqlarning ko'kalamzorlashtirish tizimi, sanitariya-himoya va ixota zonalari hamda suv havzalari bilan bogiiq landshaft arxitekturasi obyektlari: tabiiy va sun'iy prudlar, koilar, sohillar, plyajlar, akvo va gidroparklar ham kiradi. Ko'rib turibmizki, landshaft arxitekturasi obyektlarini loyihalash mavzulari turli-tuman va ko'p qirralidir. Ulami umumlashtirgan holda quyidagicha guruhlarga boiish mumkin: 1) muayyan aholi punktining yaxlit ko'kalamzorlashtirish tizimini yaratish loyihasi (ko'kalamzorlashtirish sxemasi va ko'kalamzorlar tizimi); 2) landshaft arxitekturasing yangi obyektlarini (parklar, bog'lar, skverlar, xiyobonlar, turaijoy massivlari ichining ko'kalamlari, jamoat binolarining hududlari, yoilar, ko'chalar va boshqa ijtimoiy obyektлами) yaratish loyihalari; 3) mavjud obyektлами qayta tiklash va ta'mirlash loyihalari.

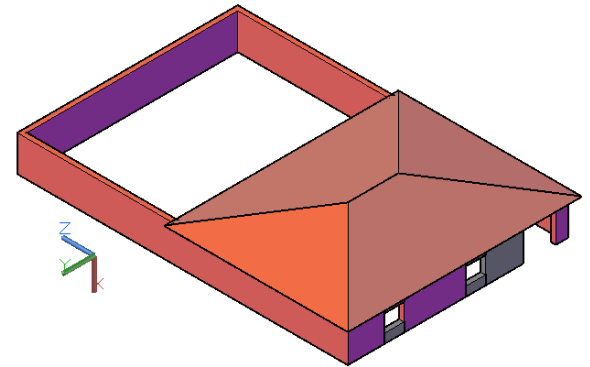
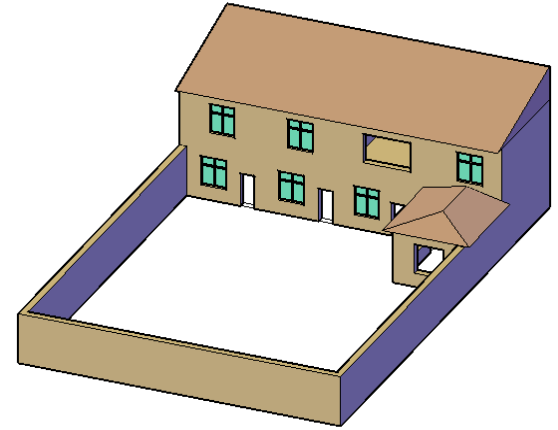
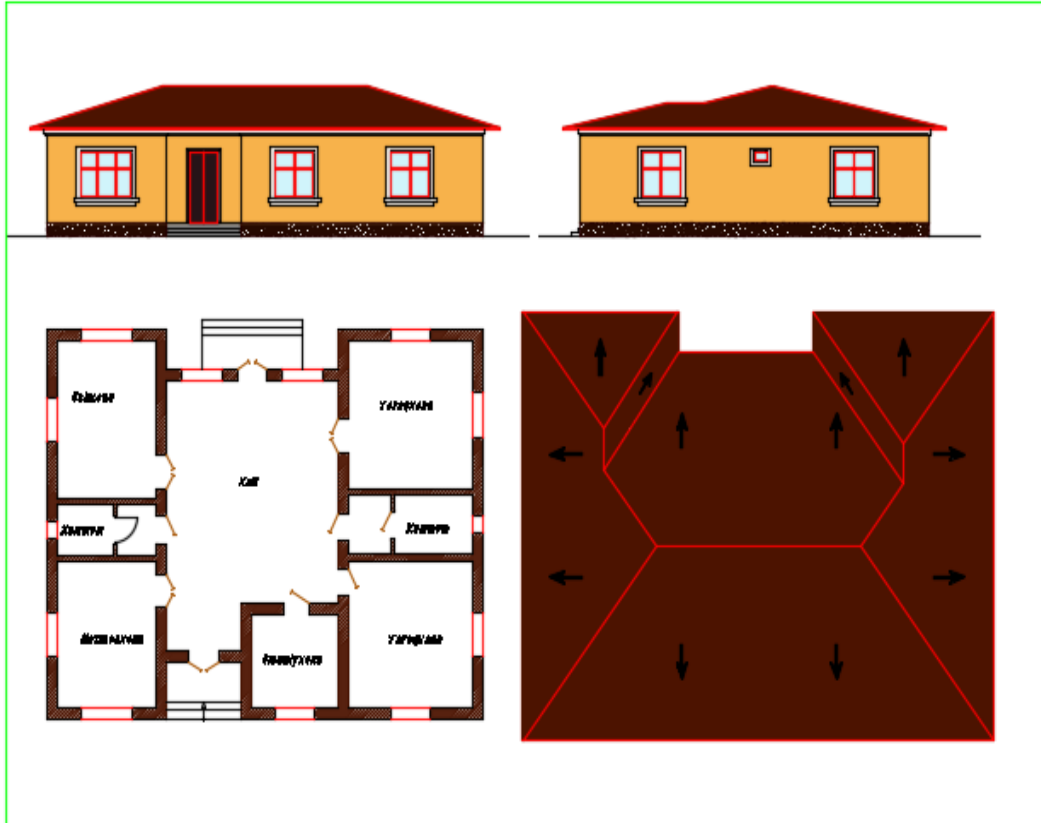
Loyihalash ishlari 2 qismga: loyiha oldi bosqichi va loyihalash bosqichi jarayonlariga bo'inadi. Loyihalash mavzusi va topshiriq mavqeyiga bog'liq holda loyiha oldi bosqichida o'rganiladigan dastlabki materiallar ham da loyihalash bosqichidagi loyiha ishlarining hajmi, tarkibi va mazmuni aniqlanadi. Landshaft arxitekturasining muayyan obyektini loyihalashda loyiha oldi bosqichidagi ishlarga quyidagilar kiradi. Buyurtmachi (shahar yoki tuman hokimligi, vazirlik va boshqa tashkilotlar) obyekt uchun hudud ajratilganligi haqidagi hokimlik qaroriga ega boigach, mahalliy arxitektura-rejalashtirish bosh boshqarmasi (APU)ga hudud chegarasini ajratib, uni qizil chiziqda belgilab berishi va arxitektura-rejaviy topshiriq (APZ) ishlab chiqishga buyurtma beradi.

Aqlli shaharda albatta aqlli uylarni barpo etish lozim. Aqlli uylar inson ehtiyojidan kelib chiqib barcha texnik, suniy intellektual va virtual imkoniyatlarga ega bo'lishi lozim. Yashash joyida savdo-sotiq, maishiy texnika va hizmat ko'rsatish joylari faol ishlashi lozim. Bundan tashqari aqlli uyda texnik va shaxsiy havfsizlik yuqori darajada o'rnatilgan bo'lishi va foydalanuvchilar bevosita suniy intellektual servis hizmatlaridan foydalanishi lozim.

Na'munali uylardan na'munalar

APZ da obyektning loyihalash bo'yicha umumiy ko'rsatmalar, uning o'lchamlari, chegaralari, mavjud imoratlar va yo'qotish bo'yicha ma'lumotlar ko'rsatiladi. 307 Ayni paytda buyurtmachi loyihalash tashkiloti bilan loyiha tahlil ishlarni o'tkazish va loyihalashga topshiriq, ya'ni loyiha dasturini ishlab chiqishi uchun shartnoma tuzadi. Loyiha-tahlil ishlari o'z tarkibiga quyidagi masalalar bo'yicha materiallar to'plash va ularni tahlil qilishni qamrab oladi: 1) toposyomka, unda joy relyefining gorizontallari ko'rsatilgan obyekt tarhi, suv havzalari, o'simliklar, yo'llar, yerosti muxandislik tarmoqlari, hududdagi mavjud bino va inshootlar ko'rsatilgan bo'ladi. Toposyomka maydoni 10 gektargacha bo'lgan obyektlar uchun 1:500 masshtabda, 10 gektardan katta obyektlar uchun 1:1000 va 1:2000 masshtabda va juda yirik obyektlarga (hududi 100 ga va undan ziyod) 1:2000 yoki 1:5000 masshtabda ishlanadi; 2) shahar yoki qishloq bosh rejasidan grafik ko'chirma (vikopirovka).

Unda loyihalananayotgan obyektga qo'shni joylashgan uchastkalar, yerosti kommunikatsiyalari ko'rsatilgan bo'ladiki, kelajakda loyiha obyektining mos kommunikatsiyalarini ularga ulash mumkin bo'lsin; 3) obyektga yaqin metostansiyadan olingan obyekt iqlimiy sharoitlari haqidagi ma'umotlar; 4) joy relyefi, uning holati tasnifi va tabiiy geoplastikasi, qiyaliklar va qirliklar bo'lsa ularning ufq tomonlariga oriyentatsiyasi; 5) tuproq holati: tuproq tipi, tuproqning farqlanishi va ularning hudud bo'ylab tarqalishi, tuproqning xillik va mexanik tarkibi; 6) gidrogeologik sharoitlar: tuproq suvlarining rejimi, botqoqlik mavjudligi, holati va uning joylashishi, mavjud suv havzalarining tavsifi, hududdagi gidrotexnik inshootlar tavsifi, suvning kimyoviy va bakteriologik tahlili; 7) yerosti inshootlari va qurilmalarining tarhi; 8) hududning obodonlashuv holati: yo'llarning konstruksiyasi va tiplari, suv ta'minotining manbalari, kanalizatsiya; 9) hududdagi mavjud ko'kalamzorlar va ekinlar tavsifi: ularning tabiiy tarkibi, yoshi, sanitar holati, o'simliklarning manzaraviylik darajasi. Mavjud barcha daraxtlar va guruhlar obyekt tarhiga tushiriladi. Ularni saqlab qolish zarurati va imkoniyatlari aniqlanadi.

Odatda, yaxshi sanitar holatdagi va manzarasi chiroyli daraxt hamda butalar agar ular qurilish maydoni hamda yo'llar ustiga tushmasa, saqlab qolinadi va loyiha jarayonida e'tiborga olinadi. 308 Loyiha dasturi obyektning qanday maqsadlarga mo'ijallanganligi, uning o'icham lari hudud chegaralari, imoratlar soni va ularning turlari, joyning obodonlashtirilishi, m adaniy-m a'rifiy ishlar va tadbirlar m azm uni (parklar uchun) bo'yicha ko'rsatm alarni; obyektning rejaviy va m e'moriy yechimlariga qo'yiladigan talablarni; xarajatlar hajmi va ishlarni amalga oshirish bosqichlarini o'z ichiga oladi. Loyiha dasturi, odatda, loyihalash tashkiloti yoki shahar (tuman) arxitektori tomonidan tuzib chiqiladi. Misol tarzida N shahridagi skverning loyiha dasturini keltiramiz. Skver uchun yosh tomoshabinlar teatri oldidagi 0,62 ga maydonga ega boigan hudud ajratilgan. Skver hududi shimoldan teatr binosi bilan, janubdan Navoiy ko'chasi bilan, g'arb va sharq tomonlardan esa turaijoy binolari bilan chegaralangan.

Bugungi kundagi na'munali uylarni ham aqlli uylarga aylantirib loyihalash ularga yuqorida keltirilgan omillar asosida imkoniyatlarni kiritish lozim. Natijada bugunki kunda zamonaviy aqlli uylar asosida aqlli shaxarlar paydo bo'ladi.

E'tiboringiz uchun rahmat!!!

